

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه
واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

فرم طرح درس روزانه (Lesson plan)

عنوان درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی	نوع درس: ۱ واحد نظری
شماره جلسه: اول تا هشتم	تاریخ برگزاری: طبق برنامه ریزی نیم سال تحصیلی
مدت جلسه (دقیقه): ۹۰-۱۲۰ دقیقه	مدرس: دکتر سعید عرفان پور
گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمار زیستی	رشته و مقطع تحصیلی فراگیران: دانشجویان کارشناسی پرستاری

هدف کلی:

آشنائی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد با اصول و کلیات اپیدمیولوژی جهت درک کلیه فعالیت های بهداشتی از قبیل مبارزه با بیماری های واگیر و غیرواگیر و خدمات بهداشتی

اهداف رفتاری حیطه (شناختی، نگرشی و مهارتی):

هر دانشجو می بایست در پایان دوره آموزشی بتواند:

- تعریفی جامع از اپیدمیولوژی را ارائه کند.
- اهداف اپیدمیولوژی و کاربردهای آن را بیان نماید.
- مفهوم اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی را شرح دهد.
- راههای انتقال بیماری، پیشگیری و اصول آن را فهرست نماید.
- منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی را نام برده، بهترین منبع کسب داده را بر اساس اهداف مطالعاتی تشخیص دهد.
- ابزارهای اندازه گیری بیماری ها در اپیدمیولوژی را نام برده، محاسبه و تفسیر کند.
- مفهوم تاریخچه طبیعی و پیش آگهی بیماری را درک نماید.
- تفاوت بین نسبت، تناسب و میزان را بیان نماید.
- مفهوم شانس و نسبت شانس، خطر و خطر نسبی، بروز و میزان بروز و خطر منتسب را توضیح دهد.
- خطاهای اندازه گیری را تقسیم بندی نموده، برای هر یک مثالی ذکر کند.
- خصوصیات و کاربرد مطالعات توصیفی و تحلیلی را توضیح دهد.
- ویژگیهای مطالعات مقطعی و نحوه طراحی آن را بیان کند.
- ویژگیهای مطالعات مورد-شاهد را فهرست نموده، مهمترین خطاهای منظم این نوع مطالعه را بیان نماید.
- خصوصیات مطالعات همگروهی را توضیح دهد.
- انواع مطالعات مداخله ای را فهرست نموده، نقش تخصیص تصادفی در اینگونه مطالعات را توضیح دهد.
- اپیدمی را تعریف کند و مراحل بررسی و کنترل یک اپیدمی را فهرست نماید.
- غربالگری را تعریف نموده، ویژگیهای مهم یک آزمون غربالگری (اعتبار، پایایی، ...) را با ذکر مثال توضیح دهد.
- مراقبت را تعریف نموده، موارد کاربرد نظام مراقبت را فهرست نماید.
- مفهوم ایمنی گروهی را شرح دهد.

روش تدریس:

به صورت سخنرانی و با استفاده از وسایل کمک آموزشی همچون رایانه، دیتا پروژکتور و ... خواهد بود. همچنین در مواردی، فرآیند تدریس به صورت مشارکتی و بحث گروهی پیش برده خواهد شد.

جدول برنامه آموزشی و محتوی آموزشی جلسات

جلسه	عنوان جلسه	موضوعات مورد بحث
اول	ارزشیابی آغازین - مقدمه ای بر اپیدمیولوژی	معارفه، تبیین اهداف درس، نحوه ارائه درس و نوع ارزشیابی دانشجویان - تعریف، اهداف و کاربردهای اپیدمیولوژی - سیر طبیعی بیماری ها و سطوح پیشگیری
دوم	انتقال و گسترش بیماری در جامعه	چگونگی ایجاد و انتقال بیماری (نقش عوامل بیمارزا، میزبان، محیط) و مدل های بوم شناسی
سوم	برخی واژه های رایج در اپیدمیولوژی	آشنایی با برخی واژه ها و مفاهیم مهم در اپیدمیولوژی مانند ایمنی جمعی،
چهارم	اندازه گیری وقوع بیماری ها	اندازه گیری وقوع بیماری ها (ابتلاء و میرایی)
پنجم	غربالگری و مفاهیم آن	غربالگری (آشنایی با مفاهیم و نحوه محاسبه و اهمیت مواردی مانند حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری و ...)
ششم	مطالعات اپیدمیولوژیک (۱)	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک - بخش اول (مقدمه و مطالعات توصیفی، تحلیلی مشاهده ای شامل مطالعات مورد شاهدهی، همگروهی)
هفتم	مطالعات اپیدمیولوژیک (۴)	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک - بخش چهارم (مطالعات مداخله ای یا کارآزمایی های بالینی)
هشتم	نظام مراقبت	نظام مراقبت از بیماری ها (شناخت و تعریف نظام مراقبت - مراقبت فعال - مراقبت غیر فعال - مراقبت دیده ور - مراقبت مرزی و مراقبت سندر میک)، انواع اپیدمی ها و بررسی گام به گام یک اپیدمی
نهم	ارزشیابی نهائی	برگزاری امتحان پایان ترم

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- حضور منظم دانشجویان در جلسات درس
- مشارکت فعال در فرآیند آموزش از طریق شرکت در مباحث طرح شده در کلاس، جستجو در مورد پرسش - های مطرح شده و ارائه پاسخ در جلسات کلاسی آتی

حضور و غیاب:

به ازای هر جلسه غیبت ۰,۵ نمره از نمره ارزشیابی نهائی دانشجویان کسر می شود. در صورتی که دانشجویی در طول ترم بیش از ۴ جلسه غیبت داشته باشد، طبق مقررات اداره آموزش با وی برخورد خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی مستمر (۳ نمره):

حضور و غیاب کلاسی

مشارکت در فعالیتهای کلاسی

فعالیت های مربوط به سامانه نوید

ارزشیابی پایانی (۱۷ نمره):

امتحان پایان ترم

منابع:

- اپیدمیولوژی گوردیس (آخرین چاپ). ترجمه دکتر صباغیان و دکتر هلاکویی
- کتاب جامع بهداشت عمومی (آخرین چاپ). تالیف دکتر حسین حاتمی و همکاران. جلد دوم
- اپیدمیولوژی کاربردی (آخرین چاپ). تالیف دکتر ملک افضلی و دکتر ناصری
- درسنامه پیشگیری و پزشکی اجتماعی. ترجمه دکتر خسرو رفائی شیرپاک. جلد اول و دوم